

Patentti- ja rekisterihallitus

Kaupparekisteri

YHTEISÖSÄÄNNÖT

Y-tunnus: 0187617-8

Yritys: Pohjolan Osuuspankki

Sisältö:

Voimassaolevat yhteisösäännöt: 30.09.2024 07:16:00

säännöt

1 § Toiminimi ja kotipaikka

Osuuspankin toiminimi on Pohjolan Osuuspankki
Sen kotipaikka on Oulu

2 § Toimiala

Osuuspankin tarkoituksena on harjoittaa omistaja-asiakkaidensa omistamana osuuskuntamuotoisena talletuspankkina luottolaitostoimintaa omistaja-asiakkaiden ja asiakkaiden taloudellisen menestyksen tukemiseksi.

Osuuspankin palveluita saavat käyttää muutkin kuin omistaja-asiakkaat.

Osuuspankki tarjoaa sijoituspalvelulain mukaisia sijoituspalveluja ja oheispalveluja toimilupansa mukaisesti.

3 § Kuuluminen OP Ryhmään

Osuuspankki kuuluu valtakunnalliseen OP Ryhmään.

4 § Talletuspankkien yhteenliittymä ja Keskusyhteisön jäsenyys

Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään ("Talletuspankkien yhteenliittymä"), jonka muodostavat tämä osuuspankki ja sen konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, Keskusyhteisö ja sen konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, muut Keskusyhteisön jäseninä olevat jäsenluottolaitokset ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt omistavat yli puolet.

Talletuspankkien yhteenliittymän yhteenliittymälain mukaisena keskusyhteisönä toimii OP Osuuskunta (näissä säännöissä "Keskusyhteisö"). Osuuspankki on Keskusyhteisön jäsen.

Keskusyhteisö

- valvoo yhteenliittymälain mukaisesti osuuspankin toimintaa
- vahvistaa osuuspankin noudatettavaksi yleiset toimintaperiaatteet osuuspankin yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa
- antaa osuuspankille sen maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita vakavaraisuuden ja riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa

Osuuspankki on velvollinen osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä Keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun yhteenliittymälain mukaisesti.

5 § Omistaja-asiakkuus

Osuuspankin päätösvalta kuuluu omistaja-asiakkaille. Kaikki jäsenet ovat omistaja-asiakkaita, joista jokaisella on yksi yhtäläiset oikeudet tuottava jäsenosuus.

Osuuspankki tarjoaa omistaja-asiakkailleen OP Ryhmässä kulloinkin voimassa olevat jäsenedut.

Omistaja-asiakkaiksi voivat liittyä OP Ryhmän palveluja käyttävät luonnolliset henkilöt, yhteisöt ja säätiöt.

Hallitus päättää hakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä.

6 § Kuolleen omistaja-asiakkaan oikeudenomistajan oikeudet

Kuolleen omistaja-asiakkaan oikeudenomistajilla on valitsemansa edustajan kautta oikeus käyttää vainajan taloudellista oikeutta vuoden ajan kuolinpäivästä.

Kuolleen omistaja-asiakkaan oikeudenomistajalla, jolle oikeus tämän jäsenosuusmaksuun on siirtynyt, on oikeus omistaja-asiakkaaksi pääsemiseen, mikäli edellytykset siihen muutoin ovat olemassa. Oikeudenomistajan, joka haluaa käyttää tätä oikeuttaan, tulee ilmoittaa siitä osuuspankille vuoden kuluessa kuolinpäivästä.

7 § Jäsenosuus

Jokainen omistaja-asiakas on velvollinen ottamaan osuuspankista yhden jäsenosuuden. Jäsenosuudesta merkintähintana maksettava jäsenosuusmaksu on sata (100) euroa.

Jäsenosuusmaksu on suoritettava kokonaisuudessaan osuuspankin omistaja-asiakkaaksi liityttäessä.

Jos jäsenosuusmaksua korotetaan, omistaja-asiakkaan maksettavaksi tuleva korotus on suoritettava hallituksen määrääminä erinä ja aikoina, kuitenkin viimeistään viiden (5) vuoden kuluessa korotusta koskevan sääntömuutoksen kaupparekisteriin merkitsemisestä lukien. Omistaja-asiakkaalle tulevaa ylijäämää ei pidätetä jäsenosuusmaksun suorittamiseksi.

Jäsenosuusmaksun korotus voidaan suorittaa maksullisena, rahastokorotuksena tai sekakorotuksena. Rahastokorotus luetaan jäsenosuudesta maksettuihin määrään jäsenosuusmaksua palautettaessa ja ylijäämää jaettaessa.

Osuuspankki voi hankkia osuuspankista eronneen ja toiseen OP Ryhmään kuuluvaan osuuspankkiin omistaja-asiakkaaksi liittyneen omistaja-asiakkaan jäsenosuuden, jos siitä saadut varat käytetään toisen osuuspankin jäsenosuusmaksun maksamista varten, jolloin hankittu osuus katsotaan välittömästi mitätöidyksi. Jäsenosuuden omistajalle maksetaan vastikkeena jäsenosuusmaksu. Jäsenosuuden hankkimisen edellytyksenä on, että aikaisemmin eronneilta omistaja-asiakkailta eroamisjärjestyksen mukaisesti hankitut jäsenosuudet huomioon ottaen on käytettävissä jakokelpoista ylijäämää.

Muutoin jäsenosuusmaksut palautetaan omistaja-asiakkuuden päätyttyä osuuskuntalain ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain ja vakavaraisuusäntelyn mukaisesti ja sanotuissa laeissa mainituin edellytyksin ottaen kuitenkin huomioon, mitä jäljempänä 9 §:ssä sanotaan.

Jäsenosuuksien tuottamista oikeuksista ylijäämää jaettaessa määrätään sääntöjen 12 §:ssä ja oikeuksista osuuspankin purkautuessa sääntöjen 30 §:ssä.

8 § Tuotto-osuudet

1. Tuotto-osuudet ja tuotto-osuusmaksu

Jäsenosuuksien lisäksi osuuspankki voi antaa tuotto-osuuksia näiden sääntöjen mukaisesti tuotto-osuusmaksua vastaan. Tuotto-osuuksia voidaan antaa vain osuuspankin omistaja-asiakkaille. Hallitus päättää näiden sääntöjen mukaisesti tuotto-osuuksien antamisesta sekä tuotto-osuuksien ehdoista.

2. Tuotto-osuuden nimellisarvo

Yhden tuotto-osuuden nimellisarvo ja siitä osuuspankille merkintähintana maksettava tuotto-osuusmaksu on sata (100) euroa.

3. Tuotto-osuuksien määrä

Tuotto-osuuksia voidaan antaa enintään 3 500 000 kappaletta.

4. Tuotto-osuuksien merkintä

Tuotto-osuuksien merkintä tapahtuu kirjallisella tai sähköisellä hakemuksella, jonka hyväksymisestä päättää hallitus tai hallituksen määräämä taho. Tuotto-osuusmaksu on maksettava hallituksen päättämänä aikana hakemuksen hyväksymisestä, joka ei saa olla seitsemää päivää pidempi. Tuotto-osuuteen liittyvät oikeudet syntyvät maksun suorittamisella.

5. Tuotto-osuuksien siirto

Tuotto-osuus voidaan siirtää vain omistaja-asiakkaalle. Tuotto-osuuden siirrosta on siirtäjän ja siirronsaajan yhdessä ilmoitettava osuuspankille 30 päivän kuluessa siirrosta.

6. Etuoikeus osuusannissa

Tuotto-osuus ei tuota etuoikeutta annettaviin jäsen- tai tuotto-osuuksiin.

7. Tuotto-osuuksien tuottamat oikeudet ylijäämää jaettaessa ja osuuspankin purkautuessa

Tuotto-osuuksien tuottamista oikeuksista ylijäämää jaettaessa määrätään sääntöjen 12 §:ssä ja oikeuksista osuuspankin purkautuessa sääntöjen 30 §:ssä.

8. Tuotto-osuuksien tuottamat oikeudet yhteisömuodon muutostilanteissa ja yritysjärjestelyissä

Mikäli osuuspankki muutetaan osakeyhtiöksi, tuotto-osuudet eivät anna oikeutta osakkeisiin, vaan tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti.

Mikäli osuuspankki sulautuu toiseen osuuskuntaan tai jakautuu, tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti tai niitä vastaan annetaan uusia tuotto-osuuksia. Tuotto-osuuksiin liittyvät oikeudet eivät muutu, jos osuuspankki alentaa tai vähentää tässä kohdassa tarkoitettuja tuotto-osuusmaksuja tai muita osuusmaksuja.

Mikäli yhteisömuodon muutos, sulautuminen tai muu yritysjärjestely perustuu kriisinratkaisuviranomaisen päätökseen, muuhun viranomaisen päätökseen tai lain säännökseen, tuotto-osuusmaksuja ei kuitenkaan palauteta osuudenomistajille, vaan niitä vastaan annetaan uusia osuuksia tai osakkeita, ellei viranomaisen päätöksestä tai laista muuta johdu.

9 § Jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttaminen

Osuuspankki maksaa omistaja-asiakkaalle jäsenosuuden ja tuotto-osuuden merkintähinnan palautuksen omistaja-asiakkuuden päättyttyä. Tuotto-osuuden merkintähinnan palautus maksetaan omistaja-asiakkaalle myös, kun omistaja-asiakas on irtisanonut osuuden.

Osuuspankilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

Mikäli osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamisesta, jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana omistaja-asiakkuus on päättynyt tai tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden.

Palautukseen vaaditaan valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Jäsenosuusmaksut ja tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuskuntalaissa, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa, vakavaraisuussäätelyssä ja näissä säännöissä säädetyin edellytyksin.

Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Osuuden omistajan taloudelliset oikeudet säilyvät ennallaan palautuksen suorittamiseen asti tai jälkipalautusoikeuden päättymiseen asti.

10 § Lunastusoikeus

Osuuspankin tuotto-osuudet ovat lunastusehtoisia. Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki tuotto-osuudet.

Lunastusvastike on tuotto-osuudesta maksettu merkintähinta.

Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus. Hallituksen on ilmoitettava lunastusoikeuden käyttämisestä osuuden omistajalle samalla tavalla kuin kokouskutsusta. Lunastettavan osuuden omistajan on siirrettävä lunastettu osuus osuuspankille siirtomerkinnöin varustettuna maksua vastaan hallituksen lunastusvaatimuksessa ilmoitettuna päivänä, joka ei saa olla aikaisemmin kuin 30 päivää lunastusvaatimuksen tekemisestä.

Lunastus on ensisijassa toteutettava vapaalla omalla pääomalla ja toissijaisesti sidotulla omalla pääomalla.

Lunastukseen vaaditaan Keskusyhteisön lupa. Lisäksi lunastukseen vaaditaan valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Muista lunastukseen liittyvistä seikoista päättää osuuspankin hallitus.

11 § Rahastot

Osuuspankilla on oltava vararahasto.

Vararahastoa saadaan käyttää vain osuuspankin tappioiden kattamiseen siltä osin kuin jakokelpoinen ylijäämä ei siihen riitä.

Osuuspankilla voi olla vararahaston lisäksi muitakin rahastoja.

12 § Ylijäämän jakaminen

Osuuspankin vapaan oman pääoman määrästä, josta on vähennetty vararahastoon siirrettävä määrä, voidaan maksaa jäsenosuusmaksuille ja tuotto-osuusmaksuille korkoa ottaen kuitenkin huomioon, mitä osuuskuntalaissa ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa on määrätty jakokelpoisesta ylijäämästä. Maksettavasta korosta ja sen määrästä päättää edustajisto. Ylijäämän jaosta päätettäessä noudatetaan osuuspankin varojenjako koskevista säännöksistä sekä vakavaraisuus- ja muusta sääntelystä tulevia rajoituksia.

Tuotto-osuuksille maksettava vuotuinen korko voi poiketa jäsenosuuksille maksettavasta korosta, mikäli osuus- pankkeja koskeva vakavaraisuus- tai muu sääntely ei sitä rajoita tai estä.

Myös palautettavaksi vaadituille jäsen- ja tuotto-osuuksille maksetaan korkoa näiden sääntöjen mukaan. Tilikauden aikana suoritetuille osuuksille korkoa voidaan maksaa suorituspäivästä lukien.

Korko voidaan maksaa rahana tai OP Ryhmän rahastoyhtiöiden hallinnoimien rahastojen osuuksina.

Jäsenosuuksien ja tuotto-osuuksien korko maksetaan 6 kuukauden kuluessa ylijäämän jakoa koskevasta päätöksestä. Jäsen- ja tuotto-osuuksien korko siltä vuodelta, jonka päätyttyä jäsenosuusmaksu tai tuotto-osuusmaksu on palautettu, maksetaan seuraavan koronmaksun yhteydessä.

Jos käyttämätöntä ylijäämää on vielä koronmaksun jälkeen, se siirretään joko kokonaan tai osaksi vararahastoon tai käyttö- tai muuhun rahastoon taikka jätetään käyttämättömänä ylijäämään

13 § Edustajisto

Tehtävät ja kokoonpano

Osuuspankin omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa kaikissa osuuskunnan kokoukselle kuuluvissa asioissa käyttää omistaja-asiakkaiden keskuudesta valittu edustajisto, johon kuuluu vähintään 50 ja enintään 80 edustajaa. Hallintoneuvosto päättää edustajien lukumäärän edustajiston toimikaudeksi ennen edustajiston valintaa.

Valinta

Edustajat valitaan enemmistövaalitapaa noudattaen vaalijärjestyksessä määrättyllä menettelyllä.

Toimikausi ja edustajan tehtävän päättyminen

Edustajiston toimikausi alkaa ja edellisen edustajiston toimikausi päättyy, kun vaalilautakunta on julkistanut vaalin tuloksen.

Edustajan tehtävä päättyy ennen toimikautta, jos hänen omistaja-asiakkuutensa osuuspankissa päättyy tai hän eroaa edustajan tehtävästä. Edustajan tehtävä päättyy myös siinä tapauksessa, jos vaalijärjestyksessä määrätyt vaalikelpoisuuden edellytykset eivät täyty. Jos edustajan tehtävä päättyy ennen toimikautta, hänen tilalleen tulee edustajaksi vaalijärjestyksen mukaisesti määräytyvä varaedustaja.

Edustajiston kokoukset

Varsinainen edustajiston kokous pidetään kerran vuodessa hallituksen määräämänä päivänä ennen toukokuun loppua.

Ylimääräinen edustajiston kokous pidetään, milloin hallitus tai hallintoneuvosto katsoo sen tarpeelliseksi tai milloin se on muuten lain mukaan pidettävä.

Edustajisto valitsee puheenjohtajan kokouskohtaisesti.

Kokoukset pidetään osuuspankin kotipaikassa, jollei hallitus tai hallintoneuvosto määrää kokouspaikaksi toista paikkakuntaa Suomessa. Kokouspaikaksi määrättävän paikkakunnan tulee olla osuuspankin toimialueella.

Hallitus voi päättää, että kokoukseen osallistumisen edellytyksenä on ilmoittautuminen kokoukseen viimeistään tiettyinä määräpäivinä, joka voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen kokousta.

Hallitus voi päättää, että kokoukseen saa osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla tai kokouskutsussa erikseen määriteltujen asioiden osalta äänestämällä ennakkoon postitse. Ennakköäänestyksessä äänioikeus on jokaisella edustajiston jäsenellä, joka on jäsen äänestyksen alkaessa ja jäsen edelleen kokouspäivänä.

Tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla ja postitse osallistuminen kokoukseen edellyttää, että osallistumisoikeus sekä ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää tavallisessa edustajiston kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla.

Päättyessään, että kokoukseen saa osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, hallituksen tulee aina asettaa määräpäivä, johon mennessä jäsenen tulee ilmoittaa osallistumisestaan ja osallistumistavastaan. Määräpäivä voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen kokousta. Hallitus voi päättää, että tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokoukseen osallistumista koskeva jäsenen ilmoitus on jäsentä sitova, jolloin jäsen ei voi enää muuttaa osallistumistapaansa.

Kokoukseen osallistuminen edellä mainituilla tavoilla tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla edellyttää aina ennakoilmoittautumista kokoukseen hallituksen asettamaan määräpäivään mennessä.

14 § Varsinainen edustajiston kokous

Varsinaisessa edustajiston kokouksessa käsitellään seuraavat asiat

1. esitetään tilinpäätös ja toimintakertomus, konsernitilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta
2. päätetään tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamisesta
3. päätetään vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille, hallintoneuvoston jäsenille ja toimitusjohtajalle edelliseltä tilikaudelta
4. päätetään taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä
5. määrätään edustajien, hallintoneuvoston puheenjohtajan ja jäsenten sekä tilitarkastajan palkkiot
6. vahvistetaan hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä ottaen huomioon näiden sääntöjen 16 §:n 1 momentin määräykset ja valitaan tarvittavat jäsenet hallintoneuvostoon
7. valitaan näiden sääntöjen 26 §:ssä tarkoitettu tilintarkastusyhteisö
8. käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

15 § Kokouskutsu ja ilmoitukset omistaja-asiakkaille

Edustajiston kokouksen kutsuu kokoon hallitus.

Kokouskutsu on sisällöltään ja määräajoiltaan toimitettava osuuskuntalain mukaisesti.

Mikäli kokoukseen osallistumisen edellytyksenä on ilmoittautuminen kokoukseen viimeistään tietyinä määräpäivinä, joka voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen kokousta, lasketaan osuuskuntalaissa säädetty kutsuaika määräpäivästä taaksepäin. Määräpäivä on mainittava kokouskutsussa ja annettava ohjeet ennakoilmoittautumisen osalta noudatettavasta menettelystä.

Kokouskutsussa on mainittava tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla ja postitse tapahtuvasta osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, siihen liittyvistä jäsenen puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä annettava ohjeet kokousosallistumisesta noudatettavasta menettelystä. Mikäli edustajiston jäsenellä on mahdollisuus osallistua kokoukseen äänestämällä ennakkoon postitse, tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, on tästä mahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, siihen liittyvistä jäsenen puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista, äänioikeudesta sekä ennakoäänestysajasta mainittava kokouskutsussa ja annettava ohjeet ennakoäänestyksessä noudatettavasta menettelystä. Kokouskutsuun tulee liittää äänestysasiakirja, mikäli äänestäminen ennakkoon postitse on mahdollista.

Mikäli jäsenellä on mahdollisuus osallistua kokoukseen tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla ja hallitus on päättänyt, että tätä osallistumistapaa koskeva jäsenen ilmoitus on sitova, on sitovuudesta mainittava kokouskutsussa.

Kokouskutsu on lähetettävä kaikille edustajille kirjallisesti tai sähköisesti sillä osoitteella, jonka he ovat ilmoittaneet hallitukselle. Kokouskutsu voidaan vaihtoehtoisesti asettaa edustajien saataville myös muun luotettavan sähköisen jakelukanavan avulla.

Lakisäätteiset ilmoitukset omistaja-asiakkaille on julkaistava hallituksen määräämässä omistaja-asiakkaiden keskuuteen leviävässä lehdessä, julkaistava osuuspankin internetsivustolla taikka lähetettävä kaikille omistaja-asiakkaille kirjallisesti tai sähköisesti sillä osoitteella, jonka he ovat ilmoittaneet osuuspankille.

16 § Hallintoneuvosto

Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 24 ja enintään 35 jäsentä, jotka valitaan osuuspankin omistaja-asiakkaista ja joiden tulee edustaa monipuolisesti omistaja-asiakaskuntaa.

Hallintoneuvoston jäsenvalinnoissa tulee pyrkiä siihen, että osuuspankin toimialue tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustetuksi.

Jäsenten lukumäärä vahvistetaan vuosittain varsinaisessa

edustajiston kokouksessa. Lukumäärää ei voida alentaa enempää kuin jäseniä samana vuonna on erovuorossa.

Hallintoneuvoston jäsenenä ei saa toimia

- osuuspankin hallituksen jäsen tehtävässä oloaikanaan
- toimitusjohtaja tehtävässä oloaikanaan tai tehtävän päätymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana
- osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva henkilö
- jonkin toisen OP Ryhmään kuuluvan osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva henkilö, toimitusjohtaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

Hallintoneuvoston jäsenen toimikausi alkaa valinnasta päättäneen edustajiston kokouksen päättyessä ja päättyy kolmantena kalenterivuonna uuden valinnan toimittavan edustajiston kokouksen päättyessä.

Hallintoneuvostosta eroaa vuosittain kolmannes tai kahtena ensimmäisenä vuotena kolmannesta lähinnä oleva luku ja kolmantena vuotena loput, aluksi arvan ja sitten vuoron mukaan.

Jos hallintoneuvoston jäsenen jäsenyys lakkaa kesken toimikauden, valitaan uusi jäsen jäljelle jääneeksi toimikaudeksi seuraavassa edustajiston kokouksessa.

Kesken toimikautta valitun hallintoneuvoston jäsenen toimikausi päättyy samanaikaisesti kuin hänen edeltäjänsä toimikausi olisi päättynyt.

Vuosittain ensimmäisessä jäsentensä valintaa seuraavassa kokouksessaan hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä kutsuu itselleen sihteerin. Kumpaisenkin puheenjohtajan ollessa estyneenä valitaan kokouksessa saapuvilla olevista hallintoneuvoston jäsenistä kokoukselle puheenjohtaja.

17 § Hallintoneuvoston kokoukset

Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kutsusta niin usein kuin asiat vaativat tai hallitus sitä pyytää, kuitenkin vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä. Päätökseksi tulee, sekä asiassa että vaalissa, se mielipide, jota enemmistö on kannattanut tai johon puheenjohtaja äänten mennessä tasan on yhtynyt, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jossa ratkaisee arpa.

Hallintoneuvoston kokouksesta laaditaan pöytäkirja, johon merkitään läsnäolijat, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset sekä mahdollisten äänestysten tulokset.

Pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja, vähintään yksi hallintoneuvoston siihen valitsema jäsen sekä sihteeri.

18 § Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston on valvottava hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuspankin hallintoa.

Hallintoneuvoston on erityisesti

1. vuosittain vahvistettava hallituksen jäsenten lukumäärä ja valittava tarvittava määrä jäseniä hallitukseen ja määrättävä heidän palkkionsa sekä tarvittaessa hallintoneuvoston on erotettava hallituksen jäsenet tehtävästään
2. hallitusta kuultuaan valittava tointa hakeneista osuuspankille toimitusjohtaja ja hänelle sijainen sekä tarvittaessa erotettava heidät tehtävästään. Hallintoneuvosto päättää, kuuluuko toimitusjohtaja hallitukseen. Ennen kuin toimitusjohtajan tai hänen sijaisensa toimi täytetään tai toimitusjohtaja tai hänen sijaisensa erotetaan tehtävästään, on asiasta hankittava lausunto Keskusyhteisöltä, jos Keskusyhteisön ohjeistus sitä edellyttää
3. vahvistettava osuuspankin toimintaa koskeva ohjesääntö asioista, jotka ovat laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä sekä hallituksen ja toimitusjohtajan välisestä tehtävänjaosta
4. merkittävä tiedoksi Keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet
5. annettava varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta.

19 § Hallitus

Osuuspankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus paitsi, mikäli osuuspankin toiminnan välitön johto on lain tai näiden sääntöjen mukaan toimitusjohtajan tehtävänä.

Hallituksen muodostavat hallintoneuvoston valitsevat 5 - 8 jäsentä, joiden tulee olla osuuspankin omistaja-asiakkaita.

Hallituksen jäsenenä ei saa toimia

- osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva henkilö osuuspankin toimitusjohtajaa lukuun ottamatta.
- osuuspankin toimitusjohtajana toiminut henkilö tehtävänsä päättymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana.
- jonkin toisen OP Ryhmään kuuluvan osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva henkilö, toimitusjohtaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

Hallituksen jäsenvalinnoissa tulee pyrkiä siihen, että osuuspankin toimialue tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustetuksi.

Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa valinnasta päättäneen hallintoneuvoston kokouksen päättyessä ja päättyy seuraavana kalenterivuonna uuden hallituksen valinnan toimittavan hallintoneuvoston kokouksen päättyessä.

Jos hallituksen jäsenen jäsenyys lakkaa kesken toimikauden, valitaan uusi jäsen jäljelle jääneeksi toimikaudeksi seuraavassa hallintoneuvoston kokouksessa. Kesken toimikautta valitun hallituksen jäsenen toimikausi päättyy samanaikaisesti kuin hänen edeltäjänsä toimikausi olisi päättynyt.

Ensimmäisessä jäsentensä valintaa seuraavassa kokouksessaan hallitus

valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi ei saa valita osuuspankin toimitusjohtajaa.

Hallitus voi valita keskuudestaan tarkastusvaliokunnan. Toimitusjohtajaa ei voida valita tarkastusvaliokunnan jäseneksi.

20 § Hallituksen tehtävät

Hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita lainsäädännön, viranomaisohjeiden, osuuspankin sääntöjen sekä Keskusyhteisön vahvistamien periaatteiden, ohjeiden sekä hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön mukaisesti.

Hallitus ja toimitusjohtaja voivat kumpikin hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön mukaisesti antaa vakuutuksen tehtäviensä hoitamiseen määräämissään rajoissa valitsemilleen toimikunnille tai nimeämilleen henkilöille.

21 § Hallituksen kokoukset

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kutsusta.

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä on saapuvilla. Hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ollessa tietyssä asiassa estyneitä toimii kokouksen puheenjohtajana hallituksen keskuudestaan valitsema henkilö.

22 § Luotonanto hallintohenkilöille sekä sijoitukset hallintohenkilöiden lähipiiriin kuuluviin yrityksiin

Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenelle, toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle, tilintarkastusyhteisölle ja tilintarkastusyhteisön nimittämälle päävastuulliselle KHT-tilintarkastajalle sekä näiden luottolaitoslaissa määritellylle lähipiirille annettavaa luottoa ja siihen rinnastettavaa muuta rahoitusta koskevat päätökset sekä sijoittamista näiden lähipiiriin kuuluvaan yritykseen tai tällaiseen luotonantoon ja sijoitukseen sovellettavat yleiset ehdot on hyväksyttävä osuuspankin hallituksessa.

23 § Toimitusjohtaja

Osuuspankilla on oltava toimitusjohtaja ja hänellä sijainen. Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen valitsee ja tarvittaessa erottaa tehtävästään hallintoneuvosto.

Osuuspankin toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava osuuspankin päivittäistä hallintoa lainsäädännön, viranomaisohjeiden, osuuspankin sääntöjen sekä Keskusyhteisön vahvistamien periaatteiden, ohjeiden sekä hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön mukaisesti. Toimiin, jotka osuuspankin toiminnan laajuus

ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja tai hänen sijaisensa saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta osuuspankin toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa on hallitukselle niin pian kuin mahdollista annettava toimenpiteestä tieto.

Toimitusjohtajalla ja hänen sijaisellaan on oikeus edustaa osuuspankkia sellaisessa asiassa, joka 2 momentin mukaan kuuluu hänen tehtäviinsä.

24 § Edustamisoikeus

Osuuspankkia edustavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja yhdessä.

Hallitus voi lisäksi antaa nimetyille henkilöille oikeuden edustaa osuuspankkia kaksi yhdessä tai kukin erikseen yhdessä 1 momentissa mainitun henkilön kanssa.

25 § Tilikausi ja tilinpäätös

Osuuspankin tilikausi on kalenterivuosi.

Tilinpäätös ja toimintakertomus, hallintoneuvoston niistä antama lausunto ja muut tarvittavat asiakirjat on jätettävä tilintarkastajalle tarkastettavaksi vähintään kuukautta ennen varsinaista edustajiston kokousta, kuitenkin viimeistään helmikuun loppuun mennessä.

26 § Tilintarkastus

Edustajiston on vuosittain valittava osuuspankille tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö, joka ilmoittaa päävastuullisen KHT-tilintarkastajan.

Tilintarkastusyhteisön toimikausi alkaa tilintarkastusyhteisön valinnasta päättäneen edustajiston kokouksen päättyessä ja päättyy uuden tilintarkastusyhteisön valinnan toimittavan edustajiston kokouksen päättyessä. Osuuspankin tilintarkastajan on kultakin tilikaudelta annettava varsinaiselle edustajiston kokoukselle tilintarkastuskertomus. Kertomus on luovutettava osuuspankin hallitukselle viimeistään kaksi viikkoa ennen sitä edustajiston kokousta, jossa tilinpäätös on esitettävä vahvistettavaksi.

27 § Toisen liikeyrityksen hallintoon kuuluminen

OP Ryhmän ulkopuolisen luottolaitoksen, vakuutusyhtiön, sijoituspalveluyrityksen, maksulaitoksen, kiinteistönvälitysliikkeen tai jonkin muun OP Ryhmän kanssa samalla toimialalla toimivan yrityksen hallintoon osallistuminen on kiellettyä toimitusjohtajalta, tämän sijaiselta ja kaikilta hallintohenkilöiltä. Tällaisena yrityksenä ei kuitenkaan pidetä OP Ryhmän strategisia yhteistyökumppaneita, vaikka ne toimisivatkin samalla toimialalla.

Hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan ja tämän sijaisen kuuluminen muun ulkopuolisen, elinkeinotoimintaa harjoittavan liikeyrityksen hallintoon edellyttää suostumusta, jonka antaja määrätty Keskusyhteisön ohjeistuksen mukaan.

28 § Omistaja-asiakkaan eroaminen ja erottaminen

Omistaja-asiakkaalla on oikeus erota osuuspankista ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle. Omistaja-asiakkaan katsotaan eronneen, kun ilmoitus siitä on tullut osuuspankille.

Omistaja-asiakas voidaan erottaa osuuspankista

1. jos omistaja-asiakas ei ole täyttänyt omistaja-asiakkuudesta johtuvia velvollisuuksiaan osuuspankkia kohtaan
2. jos omistaja-asiakas ei ole täyttänyt sitoumuksiaan osuuspankille
3. jos omistaja-asiakas on aiheuttanut osuuspankille huomattavaa vahinkoa tai muutoin ilmeisesti toiminut sen etujen ja tarkoituserien vastaisesti tai asetettu konkurssiin
4. jos omistaja-asiakas ei ole käyttänyt osuuspankin palveluita erottamista lähinnä edeltävän vuoden aikana.

Omistaja-asiakkaan erottamisesta päättää hallitus. Erottamispäätös voidaan saattaa edustajiston kokouksen tutkittavaksi.

Omistaja-asiakkaalle on toimitettava kirjallinen ilmoitus erottamisperusteesta ja päätöksen tekevältä osuuskunnan elimestä vähintään kuukautta ennen erottamispäätöksen tekemistä.

Omistaja-asiakkuuden lakattua oikeus ylijäämään ja muihin varoihin sekä omistaja-asiakasetuihin päättyy, kun osuuskunta on vastaanottanut eroilmoituksen tai erottamispäätös on tehty. Jäsen- ja tuotto-osuudelle maksetaan kuitenkin korkoa siihen asti, kun se on osuuskuntalain mukaan nostettavissa.

29 § Osuuspankin lahjoitukset

Edustajiston kokous voi päättää lahjan antamisesta yleishyödylliseen tai siihen rinnastettavaan tarkoitukseen, jos lahjoituksen määrää voidaan käyttötarkoitukseen sekä osuuspankin tilaan ja muihin olosuhteisiin katsoen pitää kohtuullisena. Hallitus saa käyttää sanottuun tarkoitukseen varoja, joiden merkitys osuuspankin tila huomioon ottaen on vähäinen.

30 § Varojen jakaminen osuuspankin purkautuessa

Osuuspankin purkautuessa palautetaan ensin sääntöjen 7 §:n mukaiset jäsenosuusmaksut ja 8 §:n mukaiset tuotto-osuusmaksut yhtäläisellä etuoikeudella, minkä jälkeen jäljelle jäävä netto-omaisuus on käytettävä Keskusyhteisön hallintoneuvoston päättämällä tavalla OP Ryhmän talletuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu huomioon ottaen ja alueperiaatetta noudattaen talletuspankkien yhteenliittymän hyväksi.

31 § Välimiesmenettely

Riidat toiselta puolen osuuspankin ja toiselta puolen hallintoneuvoston, hallituksen tai niiden jäsenen, toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen, tilintarkastajan tai selvitysmiehen välillä ratkaistaan sikäli, kuin riidan perustana on henkilön toimiminen edellä tarkoitettussa asemassa, välimiesmenettelyä noudattaen niin kuin siitä annetussa laissa säädetään.

Välimiehiä on oltava kolme, joista kumpikin asianosainen valitsee yhden ja joista kolmannen, joka toimii puheenjohtajana, valitsee Keskusyhteisön pyynnöstä Keskuskauppakamarin välimieslautakunta. Ellei asianosainen saatuaan tiedon toisen asianosaisen toimittamasta välimiehen vaalista, seitsemän päivän kuluessa toimita omaa vaaliaan ja ilmoita siitä vastapuolelleen, toimittaa Keskusyhteisön pyynnöstä Keskuskauppakamarin välimieslautakunta vaalin asianosaisen puolesta.

Vaalijärjestys

32 § Vaalien järjestäminen ja ajankohta

Edustajiston vaalit toimitetaan osuuspankin omistaja-asiakkaiden äänestyksellä enemmistövaalitapaa noudattaen joka neljäs vuosi hallintoneuvoston päättämänä ajankohtana.

Vaalien toimittamiseksi hallintoneuvosto valitsee vaalilautakunnan, jonka tehtävistä on tarkemmin määrätty tässä vaalijärjestyksessä.

Osuuspankilla on viisi pysyvää vaalipiiriä, jotka ovat kaksi entisen Oulun Osuuspankin vaalipiiriä (Oulun kaupunki ja muu entisen Oulun Osuuspankin toimialue), kaksi entisen Pohjolan Osuuspankin vaalipiiriä (Rovaniemen kaupunki ja muu entisen Pohjolan Osuuspankin toimialue) ja entisen Tornion Osuuspankin vaalipiiri.

Hallintoneuvosto vahvistaa vaalipiireistä vaaleilla valittavien edustajiston jäsenten lukumäärän. Edustajiston jäsenten vaalipiirikohdaisen lukumäärän on määrädyttävä samassa suhteessa kuin kuhunkin vaalipiiriin kuuluu osuuspankin omistaja-asiakkaita. Jokaisesta vaalipiiristä on kuitenkin valittava vähintään yksi edustajiston jäsen.

33 § Äänestystapa

Äänestys toimitetaan hallintoneuvoston päättämällä tavalla tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla ("sähköinen vaalipalvelu"). Hallintoneuvoston on lisäksi päätettävä äänestysmenettelystä, joka turvaa niiden omistaja-asiakkaiden mahdollisuuden käyttää äänioikeuttaan, joilla ei ole mahdollista käyttää sähköistä vaalipalvelua, kuten äänestämismahdollisuudesta erikseen ilmoitettavissa osuuspankin toimipisteissä. Äänestys voidaan toteuttaa myös sähköisen vaalipalvelun sekä muun hallintoneuvoston päättämän äänestysmenettelyn yhdistelmänä.

Omistaja-asiakkaiden osallistuminen äänestykseen ja vaalisalaisuuden säilyminen sekä ääntenlaskennan oikeellisuus tulee riittävällä tavalla turvata.

Äänestysaika tulee määrätä vähintään kymmenen (10) päivän pituiseksi.

34 § Äänioikeus

Äänioikeus on jokaisella osuuspankin omistaja-asiakkaalla, joka on hyväksytty omistaja-asiakkaaksi viimeistään hallintoneuvoston päättämänä ajankohtana ennen äänestyksen alkamista ja, joka on äänestyksen alkaessa edelleen omistaja-asiakkaana.

Äänioikeus on sekä luonnollisilla henkilöillä että oikeushenkilöillä. Oikeushenkilöiden äänioikeuden käyttämiseen liittyvistä menettelyistä päättää vaalilautakunta.

Äänioikeutettu omistaja-asiakas on oikeutettu vaalissa äänestämään vain sen vaalipiirin ehdokasta, johon omistaja-asiakas kuuluu.

Kullakin äänioikeutetulla omistaja-asiakkaalla on vaalissa yksi ääni ja omistaja-asiakas voi äänestää enintään yhtä ehdokasta.

Omistaja-asiakas ei voi äänestää toisen omistaja-asiakkaan, joka on luonnollinen henkilö, puolesta valtakirjaa käyttäen.

35 § Vaalikelpoisuus

Vaalikelpoinen edustajistoon on hyvämaineinen, osuuspankin palveluja käyttävä äänioikeutettu omistaja-asiakas, joka on täysivaltainen.

Vaalikelpoinen edustajistoon ei ole kuitenkaan

- osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva

- osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön toimitusjohtaja tehtävässä oloaikanaan ja tehtävän päättymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana

- hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen tehtävässä oloaikanaan

- Keskusyhteisön tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva.

- jonkin toisen OP Ryhmään kuuluvan osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva, toimitusjohtaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen

Vaalikelpoinen osuuspankin omistaja-asiakas voi asettua ehdolle vain siinä vaalipiirissä, johon hän kuuluu.

36 § Vaalilautakunta

Osuuspankin hallintoneuvosto nimittää vaalien toimittamiseksi vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi (2) muuta jäsentä.

Vaalilautakunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai hänen ollessa estynyt varapuheenjohtaja ja puolet lautakunnan jäsenistä on

saapuvilla.

Vaalilautakunnan jäsenenä ei voi olla

- ehdokas,
- ehdokkaan aviopuoliso, avopuoliso tai ehdokkaan kanssa rekisteröidyssä parisuhteessa oleva henkilö,
- ehdokkaan lapsi, sisarus eikä ehdokkaan vanhempi, isovanhempi eikä
- vajaavaltainen henkilö.

Vaalilautakunta päättää vaalien toimittamiseen liittyvistä seikoista ja vahvistaa vaalien tuloksen.

37 § Omistaja-asiakkaiden tiedottaminen ehdokasasettelusta

Vaalien ajankohdasta, vaalipiireistä, valittavien edustajien lukumäärästä vaalipiireittäin ja ehdokasasettelusta ilmoitetaan omistaja-asiakkaille vaalilautakunnan päättämällä tavalla kirjallisesti julkaisemalla siitä ilmoitus omistaja-asiakkaiden keskuuteen leviävässä lehdessä tai sähköisesti osuuspankin internetsivuilla tai muussa sähköisessä kanavassa.

38 § Ehdokkaiden asettaminen

Päästäkseen ehdokkaaksi edustajiston vaaleissa, omistaja-asiakkaan tulee olla vaalikelpoinen ja hänellä tulee olla vähintään yhden (1) muun omistaja-asiakkaan kannatus. Kannattajan ei tarvitse olla samasta vaalipiiristä kuin esitetyn ehdokkaan.

Omistaja-asiakas voi toimia kannattajana enintään viidelle (5) ehdokkaalle.

Kannatusoikeus on jokaisella osuuspankin omistaja-asiakkaalla, joka on hyväksytty omistaja-asiakkaaksi viimeistään hallintoneuvoston päättämänä ajankohtana ja, joka on kannatuksen antaessaan edelleen omistaja-asiakkaana. Vaalilautakunnan jäsen ei voi toimia kannattajana.

Ilmoitus ehdokkaan asettamiseksi ("ehdokasilmoitus") on laadittava ja toimitettava vaalilautakunnalle vaalilautakunnan päättämällä menettelyllä. Ilmoitukseen tulee sisältyä ehdokkaan suostumus sekä ehdokasta kannattanut omistaja-asiakas.

39 § Ehdokkaiden vahvistaminen vaalilautakunnassa

Vaalilautakunnan on tarkastettava ehdokasilmoitukset.

Vaalilautakunta hyväksyy ehdokasilmoitukset, pyytää ehdokasilmoituksen korjaamista tai hylkää ehdokasilmoituksen.

Vaalilautakunnan on hylättävä ehdokasilmoitus, jos ehdokkaaksi esitetty ei ole vaalikelpoinen edustajiston vaaleissa, ehdokkaan suostumusta ei ole toimitettu vaalilautakunnalle, tai ehdokkaalla ei ole vaalijärjestyksen edellyttämää yhtä (1) kannattajaa.

Jos kannattaja ei ole osuuspankin omistaja-asiakas tai hän on kannattanut useampaa ehdokasta kuin tämän vaalijärjestyksen mukaan on sallittua, vaalilautakunnan on kehotettava niitä esitettyjä ehdokkaita, joita asia koskee, korjaamaan ehdokasilmoituksiaan,

ellei heillä ole jo muuten riittävää kannatusta ehdokasilmoituksen hyväksymiseksi.

Vaalilautakunnan on annettava korjauskehotuksen antamisen jälkeen vähintään seitsemän (7) päivää aikaa korjata ehdokasilmoitusta. Korjauskehotus voidaan antaa sähköisesti, puhelimitse tai kirjeitse.

Vaalilautakunta vahvistaa ehdokkaat hyväksytyjen ehdokasilmoitusten mukaisesti ja ilmoittaa kirjallisesti ja viipymättä vahvistamisesta ehdokkaille. Ehdokkaat jaotellaan vaalipiireittäin.

Ehdokkaat esitetään äänestysohjeissa vaalipiireittäin aakkosjärjestyksessä.

Vaalilautakunta numeroi ehdokkaat juoksevasti aakkosjärjestyksessä alkaen numerosta kaksi (2).

Vaalilautakunta voi päättää, ettei vaaleja ole tarpeen toimittaa, jos ehdokkaita ei ole enempää kuin valittavien määrä.

40 § Äänestysohjeet

Äänestysohjeiden on oltava äänioikeutetun omistaja-asiakkaan käytettävissä viimeistään äänestyksen alkaessa. Äänestysohjeina on annettava tiedot ehdokkaista, äänestyksen ajankohdasta ja äänestysmenettelystä.

Sähköisesti äänestettäessä omistaja-asiakas saa äänestysohjeet sähköisessä vaalipalvelussa. Niiden omistaja-asiakkaiden osalta, joilla ei ole mahdollisuutta äänestää sähköisesti, äänestysohjeet on toimitettava kirjallisesti.

Äänestysohjeet julkaistaan lisäksi pankin internetsivuilla.

41 § Äänestäminen

Vaalilautakunta päättää äänestyksessä käytettävistä menettelytavoista. Äänestyksessä käytettävät menettelytavat on toteutettava siten, että omistaja-asiakkaiden osallistuminen äänestykseen, vaalisalaisuus ja ääntenlaskennan oikeellisuus eivät vaarannu.

Äänioikeutettu omistaja-asiakas merkitsee sähköisessä vaalipalvelussa äänestysohjeiden mukaisesti sen ehdokkaan, jolle hän antaa äänensä.

Muussa kuin sähköisessä äänestyksessä omistaja-asiakkaan on merkittävä äänestämässä ehdokas äänestysohjeiden mukaisesti merkitemällä selvästi ehdokasnumero äänestyslippuun. Omistaja-asiakas ei saa tehdä äänestyslippuunsa muita merkintöjä. Äänestyslippu on palautettava annettujen äänestysohjeiden ja määräaikojen mukaisesti.

Äänioikeuden käyttäneistä omistaja-asiakkaista on pidettävä kirjaa.

Mikäli omistaja-asiakas vähintään viisi (5) päivää ennen vaalitoimituksen päättymistä luotettavasti osoittaa, että

- hän ei ole saanut äänestysasiakirjoja,
  - äänestysasiakirjat ovat virheelliset,
  - äänestysasiakirjat ovat hävinneet tai turmeltuneet tai
  - hänellä ei ole mahdollisuutta sähköiseen äänestykseen,
- vaalilautakunta voi pyynnöstä antaa hänelle uudet äänestysasiakirjat.

42 § Äänten hyväksyminen ja laskenta

Vaalilautakunnan on äänestysajan päätyttyä huolehdittava siitä, että äänten laskenta suoritetaan luotettavalla tavalla ja viipymättä. Vaalilautakunta voi antaa ääntenlaskennan suoritettavaksi myös kolmannelle taholle edellyttäen, että ääntenlaskennan oikeellisuus ja vaalialaisuuden toteutuminen voidaan turvata.

Annettu ääni on mitätön, jos

- ääntä annettaessa on merkitty useamman kuin yhden ehdokkaan numero
- ääntä annettaessa on tehty muu kuin edellä 41 §:ssä sallittu merkintä
- annetusta äänestä ei selvästi ilmene, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut
- postitse tapahtuvassa äänestyksessä on käytetty muuta kuin vaalilautakunnalta saatua äänestyslippua
- postitse tapahtuvassa äänestyksessä äänestyslippu palautetaan muulla kuin äänestysohjeissa määrätyllä tavalla
- annettu ääni on saapunut liian myöhään
- ei pystytä luotettavalla tavalla varmistumaan siitä, että äänen on antanut osuuspankin äänioikeutettu omistaja-asiakas.

Annetun äänen mitätöinnin ratkaisee lopullisesti vaalilautakunta.

43 § Vaalien tuloksen määräytyminen

Hyväksytyistä äänistä lasketaan jokaisen ehdokkaan saama äänimäärä.

Valituiksi edustajiston jäseniksi tulevat ne, jotka ovat saaneet vaalissa eniten ääniä vaalipiirissään. Vaalilautakunta arpoo edustajistoon valituksi tulevan tai tulevat ehdokkaat niiden keskuudesta, jotka ovat saaneet saman äänimäärän vaalissa, mikäli saman äänimäärän saaneet ehdokkaat eivät, edustajistoon valittavien jäsenten lukumäärä huomioiden, muutoin tulisi valituiksi.

Edustajiston varajäseniä ovat valitsematta jääneet ehdokkaat äänimääräjärjestyksessä vaalipiireittäin. Vaalilautakunnan on tarvittaessa arvottava kahden tai useamman varajäsenen keskinäinen järjestys, jos näillä on sama äänimäärä.

Jos edustajiston jäsenen tehtävä päättyy kesken toimikauden, hänen tilalleen edustajistoon tulee varajäsen vaalilautakunnan vahvistaman vaalin tuloksen mukaisesti.

44 § Vaalien tuloksen vahvistaminen ja julkistaminen

Laskettuaan hyväksytyt äänet ja arvottuaan tarvittaessa saman äänimäärän saaneiden ehdokkaiden keskinäisen järjestyksen, vaalilautakunta vahvistaa vaalin tuloksen. Vaalin tuloksesta on

ilmettävä valittujen edustajiston jäsenten ja heidän varajäsentensä nimet ja äänimäärät sekä se mistä vaalipiiristä jäsen on tullut valituksi.

Vaalilautakunta ilmoittaa vaalin tuloksen viipymättä vaalin tuloksen vahvistamisen jälkeen joko kirjallisesti julkaisemalla siitä ilmoitus omistaja-asiakkaiden keskuuteen leviävässä lehdessä tai sähköisesti osuuspankin internet-sivuilla tai muussa sähköisessä kanavassa.

Vaalin tuloksena ilmoitetaan valittujen edustajiston jäsenten nimet ja äänimäärät sekä se mistä vaalipiiristä jäsen on tullut valituksi. Samat tiedot julkaistaan vaalilautakunnan päättämästä määrästä varajäseniä.

Vaalilautakunta ilmoittaa kirjallisesti ja viipymättä valituille edustajiston jäsenille valituksi tulemisesta.

45 § Sulautumiseen liittyvä siirtymäsäännös

Kemin Seudun Osuuspankin ja Oulun Osuuspankin, Pohjolan Osuuspankin ja Oulun Osuuspankin sekä Tornion Osuuspankin ja Oulun Osuuspankin sulautumiset on pantu vireille samanaikaisesti kolmena erillisenä kahdenvälisenä sulautumisena, joiden täytäntöönpanopäivä on sama. Sulautumisten täytäntöönpanoa pyydetään päivälle 30.4.2023 siten, että ensiksi pantaisiin täytäntöön Kemin Seudun Osuuspankin ja Tornion Osuuspankin sulautumiset Oulun Osuuspankkiin (jäljempänä myös Vastaanottava Osuuspankki) ja tämän jälkeen Pohjolan Osuuspankin sulautuminen Vastaanottavaan Osuuspankkiin. Pyyntö panna sulautuminen täytäntöön riippuu siitä, onko se hyväksytty molempien sulautumiseen osallistuvien pankkien edustajistoissa.

Pohjolan Osuuspankin ja Vastaanottavan Osuuspankin sulautumisen täytäntöönpanoajankohtana Vastaanottavan Osuuspankin toiminimi muuttuu Pohjolan Osuuspankiksi.

Sen lisäksi, mitä muualla näissä säännöissä on määrätty Vastaanottavan Osuuspankin edustajistosta, hallintoneuvostosta ja hallituksesta, noudatetaan sulautumisen täytäntöönpanon jälkeisessä edustajiston täydentämisessä sekä hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja puheenjohtajiston valinnoissa tätä siirtymäsäännöstä. Siirtymäsäännöksessä määrättyä noudatetaan ensisijaisesti suhteessa muualla säännöissä määrättyyn.

Jos tässä siirtymäsäännöksessä tarkoitetuista sulautumisista Kemin Seudun ja Oulun Osuuspankkien välinen ja/tai Tornion ja Oulun Osuuspankkien välinen sulautuminen raukeaa, rauenneeseen sulautumiseen osallistuneen sulautuvan osuuspankin jäsenet eivät täydennä Vastaanottavan Osuuspankin edustajistoa sulautumisen täytäntöönpanoajankohtana eikä heitä valita pankin hallintoneuvostoon tai hallitukseen siirtymäkaudelle.

Siirtymäkauden pituus on määritelty kunkin toimielimen osalta jäljempänä erikseen.

Edustajisto

Sulautumisen tai sulautumisten täytäntöönpanoajankohtana Vastaanottavan Osuuspankin edustajistoa täydennetään sulautuvien osuuspankkien nykyisten edustajistojen jäsenillä, jolloin Pohjolan Osuuspankin edustajisto on enintään 172-jäseninen ja muodostuu:

- sulautuvan Kemin Seudun Osuuspankin 24 edustajiston jäsenestä
- sulautuvan Pohjolan Osuuspankin 60 edustajiston jäsenestä
- sulautuvan Tornion Osuuspankin 33 edustajiston jäsenestä
- Vastaanottavan Osuuspankin 55 edustajiston jäsenestä.

Edellä kuvatusti täydennetyn edustajiston toimikausi kestää vuoden 2025 edustajiston vaalien tuloksen vahvistamiseen saakka.

Vuoden 2025 edustajiston vaaleissa Pohjolan Osuuspankin edustajistoon valitaan enintään 64 jäsentä. Edustajiston jäsenet valitaan yhteensä kuudesta vaalipiiristä seuraavasti:

- entisen Kemin Seudun Osuuspankin vaalipiiristä 8 jäsentä
- kahdesta entisen Pohjolan Osuuspankin vaalipiiristä (1. Rovaniemen kaupunki, 2. muu entisen Pohjolan Osuuspankin toimialue) yhteensä 16 jäsentä
- entisen Tornion Osuuspankin vaalipiiristä 8 jäsentä
- kahdesta entisen Oulun Osuuspankin vaalipiiristä (1. Oulun kaupunki, 2. muu entisen Oulun Osuuspankin toimialue) yhteensä 32 jäsentä.

Tämän siirtymäsäännöksen edustajistoa koskevia määräyksiä ei noudateta enää pankin vuoden 2029 edustajiston vaaleissa.

Hallintoneuvosto

Sulautumisen tai sulautumisten täytäntöönpanoajankohtana täydennetty Pohjolan Osuuspankin edustajisto kokoontuu mahdollisimman pian täydentämisensä jälkeen valitsemaan pankille uuden, 24-28 -jäsenisen hallintoneuvoston. Aiempi hallintoneuvosto eroaa ja jättää paikkansa heti, kun uusi hallintoneuvosto on valittu.

Alla ovat hallintoneuvoston kokoonpanoa koskevat vaihtoehtoiset optiot 1)-3). Se, mitkä sulautumisista pannaan täytäntöön, ratkaisee noudatettavan option.

1) Mikäli kaikki kolme eli Kemin Seudun Osuuspankin ja Vastaanottavan Osuuspankin, Pohjolan Osuuspankin ja Vastaanottavan Osuuspankin sekä Tornion Osuuspankin ja Vastaanottavan Osuuspankin väliset sulautumiset pannaan täytäntöön, uuteen hallintoneuvostoon valitaan 24 jäsentä seuraavasti:

- entisen Kemin Seudun Osuuspankin jäsenistä 3 jäsentä
- entisen Pohjolan Osuuspankin jäsenistä 6 jäsentä
- entisen Tornion Osuuspankin jäsenistä 3 jäsentä
- entisen Oulun Osuuspankin jäsenistä 12 jäsentä.

Riippumatta yleisestä hallintoneuvoston jäsenten kolmen vuoden toimikaudesta, uuden hallintoneuvoston jäsenten ensimmäiset toimikaudet ovat seuraavat:

- Entisen Kemian Seudun Osuuspankin jäsenistä valituista jäsenistä 1 on erovuorossa ensimmäisen vuoden jälkeen, 1 toisen vuoden jälkeen ja 1 kolmannen vuoden jälkeen.
- Entisen Pohjolan Osuuspankin jäsenistä valituista jäsenistä 2 on erovuorossa ensimmäisen vuoden jälkeen, 2 toisen vuoden jälkeen ja 2 kolmannen vuoden jälkeen.
- Entisen Tornion Osuuspankin jäsenistä valittavista jäsenistä 1 on erovuorossa ensimmäisen vuoden jälkeen, 1 toisen vuoden jälkeen ja 1 kolmannen vuoden jälkeen.
- Entisen Oulun Osuuspankin jäsenistä valituista jäsenistä 4 on erovuorossa ensimmäisen vuoden jälkeen, 4 toisen vuoden jälkeen ja 4 kolmannen vuoden jälkeen.

2) Mikäli kolmesta sulautumisesta pannaan täytäntöön Kemian Seudun Osuuspankin ja Vastaanottavan Osuuspankin tai Tornion Osuuspankin ja Vastaanottavan Osuuspankin sekä Pohjolan Osuuspankin ja Vastaanottavan Osuuspankin väliset sulautumiset, uuteen hallintoneuvostoon valitaan 28 jäsentä seuraavasti:

- entisen Kemian Seudun Osuuspankin tai Tornion Osuuspankin jäsenistä 4 jäsentä
- entisen Pohjolan Osuuspankin jäsenistä 8 jäsentä
- entisen Oulun Osuuspankin jäsenistä 16 jäsentä.

Riippumatta yleisestä hallintoneuvoston jäsenten kolmen vuoden toimikaudesta, uuden hallintoneuvoston jäsenten ensimmäiset toimikaudet ovat seuraavat:

- Entisen Kemian Seudun Osuuspankin tai Tornion Osuuspankin jäsenistä valituista jäsenistä 1 on erovuorossa ensimmäisen vuoden jälkeen, 1 toisen vuoden jälkeen ja 2 kolmannen vuoden jälkeen.
- Entisen Pohjolan Osuuspankin jäsenistä valituista jäsenistä 2 on erovuorossa ensimmäisen vuoden jälkeen, 3 toisen vuoden jälkeen ja 3 kolmannen vuoden jälkeen.
- Entisen Oulun Osuuspankin jäsenistä valituista jäsenistä 5 on erovuorossa ensimmäisen vuoden jälkeen, 5 toisen vuoden jälkeen ja 6 kolmannen vuoden jälkeen.

3) Mikäli kolmesta sulautumisesta pannaan täytäntöön vain Pohjolan Osuuspankin ja Vastaanottavan Osuuspankin välinen sulautuminen, uuteen hallintoneuvostoon valitaan 24 jäsentä seuraavasti:

- entisen Pohjolan Osuuspankin jäsenistä 8 jäsentä
- entisen Oulun Osuuspankin jäsenistä 16 jäsentä.

Riippumatta yleisestä hallintoneuvoston jäsenten kolmen vuoden toimikaudesta, uuden hallintoneuvoston jäsenten ensimmäiset toimikaudet ovat seuraavat:

- Entisen Pohjolan Osuuspankin jäsenistä valituista jäsenistä 2 on erovuorossa ensimmäisen vuoden jälkeen, 3 toisen vuoden jälkeen ja 3 kolmannen vuoden jälkeen.
- Entisen Oulun Osuuspankin jäsenistä valituista jäsenistä 5 on erovuorossa ensimmäisen vuoden jälkeen, 5 toisen vuoden jälkeen ja 6 kolmannen vuoden jälkeen.

Tätä siirtymäsäännöstä noudatetaan vuosien 2023, 2024 ja 2025 hallintoneuvoston jäsenvalinnoissa.

Hallintoneuvoston puheenjohtajisto

Ensimmäisen sulautumisen tai sulautumisten täytäntöönpanon jälkeen valitun hallintoneuvoston puheenjohtajisto valitaan seuraavasti:

- puheenjohtaja entisen Oulun Osuuspankin jäsenistä
- 1. varapuheenjohtaja entisen Tornion Osuuspankin jäsenistä
- 2. varapuheenjohtaja entisen Pohjolan Osuuspankin jäsenistä.

Mikäli Tornion ja Oulun Osuuspankkien välinen sulautuminen raukeaa, hallintoneuvoston 1. varapuheenjohtaja valitaan entisen Kemin Seudun Osuuspankin jäsenistä. Mikäli Tornion ja Oulun Osuuspankkien sekä Kemin Seudun ja Oulun Osuuspankkien väliset sulautumiset raukeavat, hallintoneuvoston 1. varapuheenjohtaja valitaan entisen Pohjolan Osuuspankin jäsenistä eikä 2. varapuheenjohtajaa valita.

Hallitus

Sulautumisen tai sulautumisten täytäntöönpanon jälkeen valittu Pohjolan Osuuspankin hallintoneuvosto kokoontuu mahdollisimman pian valintansa jälkeen valitsemaan pankille uuden, enintään yhdeksänjäsenisen hallituksen. Aiempi hallitus eroaa ja jättää paikkansa heti, kun uusi hallitus on valittu.

Hallituksen jäsenet valitaan seuraavasti:

- 1 jäsen entisen Kemin Seudun Osuuspankin jäsenistä
- 2 jäsentä entisen Pohjolan Osuuspankin jäsenistä
- 1 jäsen entisen Tornion Osuuspankin jäsenistä
- 4 jäsentä entisen Oulun Osuuspankin jäsenistä.

Lisäksi pankin toimitusjohtaja kuuluu hallitukseen.

Ensimmäisen sulautumisen tai sulautumisten täytäntöönpanon jälkeen valitun hallituksen toimikausi jatkuu syksyn 2024 hallituksen jäsenten valintaan saakka. Tätä siirtymäsäännöstä noudatetaan vielä syksyn 2024 hallituksen jäsenvalinnoissa.

Hallituksen puheenjohtajisto

Ensimmäisen sulautumisen tai sulautumisten täytäntöönpanon jälkeen valitun hallituksen puheenjohtajisto valitaan seuraavasti:

- puheenjohtaja entisen Pohjolan Osuuspankin jäsenistä
- 1. varapuheenjohtaja entisen Oulun Osuuspankin jäsenistä
- 2. varapuheenjohtaja entisen Kemin Seudun Osuuspankin jäsenistä.

Mikäli Kemin Seudun ja Oulun Osuuspankkien välinen sulautuminen raukeaa, hallituksen 2. varapuheenjohtaja valitaan entisen Tornion Osuuspankin jäsenistä. Mikäli Kemin Seudun ja Oulun Osuuspankkien sekä Tornion ja Oulun Osuuspankkien väliset sulautumiset raukeavat, hallitukseen ei valita 2. varapuheenjohtajaa.